

Sammanfattning för allmänheten

Det svenska socialfondsprogrammet ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad och en varaktig sysselsättning. Insatserna syftar till att stimulera kompetensutveckling, förstärka kopplingen mellan skola och arbetsliv, öka övergångarna till arbete för personer som står långt från arbetsmarknaden och att underlätta ungas etablering i arbetslivet och deltagande i utbildning. Programmet kan under perioden 2014–2020 stödja relevanta projekt med upp till cirka 1,5 miljarder euro, 730 miljoner euro från kommissionen och lika mycket från Sverige.

Medlemsländerna kan få tillgång till en resultatreserv om sex procent om de uppnår de mål som specificeras för respektive land i socialfondsprogrammet. För Sveriges del uppgår denna resultatreserv till närmare 43 miljoner euro. Denna resultatreserv kräver medfinansiering. De finansiella målen för programområde 1 uppnåddes inte under 2019 vilket innebär att resultatreserven i sin helhet fördelas till programområde 2 där samtliga mål uppnåddes.

Under 2019 genomfördes en ändring i valutakursförordningen (ändring SFS 2019:475) vilken innebär att myndigheten vid beräkning av finansiella ramar och för åtgärder i det operativa programmet ska använda kursen 9,30 kronor per euro istället för som tidigare 8,39. Denna justering har inneburit att den finansiella planen för programmet räknats upp med drygt 1 400 miljoner i kronor räknat inklusive medfinansiering.

Socialfondsprogrammet har tre programområden för att genomföra insatser. Programområde 1 fokuserar till största delen på kompetensutveckling för sysselsatta men även på en bättre koppling mellan utbildning och arbetsmarknad. Socialfondens andra programområde ska göra det lättare för målgrupperna att få jobb, studera eller att komma ett steg närmare arbetsmarknaden.

Programområde 3 är en särskild satsning till regioner i Europa som har högst arbetslöshet bland unga, minst 25 procent, i mars 2013. I Sverige ska pengarna användas i regionerna Mellersta Norrland, Norra Mellansverige och Sydsverige. Socialfondsprojekten ska utgå från följande horisontella principer som är gemensamma för alla:

- Jämställdhet mellan kvinnor och män
- Tillgänglighet för personer som har funktionsnedsättning
- Icke-diskriminering
- Ekologisk hållbarhet

Utlysningar av medel görs i åtta regioner som får 75 procent av fonden, resterande fördelas nationellt. Under 2019 genomfördes 56 utlysningar och 171 ansökningar har kommit in. Av dessa har 85 ansökningar godkänts med en total kostnadsbudget på 198,5 miljoner euro.

Av den totala budgeten (i kronor räknat) för hela programperioden är 80 procent beslutad till projekt.

Tabell: Antal deltagare som påbörjat deltagande i projekt¹

Programområde	Totalt	Varav kvinnor	Andel kvinnor %	Varav Män	Andel män %
1	133 523	95 829	72	37 694	28
2	55 922	26 393	47	29 529	53
3	30 658	12 601	41	18 057	59
Totalt	220 103	134 823	61	85 280	39

Antal deltagare som påbörjat deltagande i projekt till och med 2019, uppgår till cirka 220 100, varav drygt 134 800 kvinnor och cirka 85 300 män. Cirka 72 procent av de som påbörjat projektdeltagande inom programområde 1 är kvinnor. Inom programområde 2 och 3 är andelen män högre, 53 procent respektive 59 procent.

Av de som avslutat deltagande i projekt inom programområde 1 uppger 36 procent att de förbättrat sin arbetsmarknadssituation sex månader efter att de lämnat projektet. Cirka 34 procent av kvinnorna och 44 procent av männen uppger att de fått en förbättrad arbetsmarknadssituation. Med en förbättrad arbetsmarknadssituation avses att deltagaren uppnått något av följande: fått fast istället för tillfällig anställning, gått från deltidsanställning till heltidsanställning, befordrats, erhållit en kvalifikation (certifiering av uppnått kunskap eller kompetens) eller fått uppgifter som kräver mer kunskap, kompetens och/eller ansvar.

Inom programområde 2 har cirka 41 300 personer avslutat sin deltagande i projekt för sex månader sedan eller mer. Av dessa har 66 procent, 62 procent av kvinnorna och 69 procent av männen, en stärkt ställning på arbetsmarknaden sex månader efter projektavslut. Med stärkt ställning avses att deltagare arbetar eller studerar efter avslutad insats eller att deltagare som tidigare inte ingick i arbetskraften anmält sig som arbetssökande till Arbetsförmedlingen.

Inom programområde 3 för unga är resultatet för de ca 29 400 personer som har avslutat sitt deltagande för sex månader sedan eller mer att 78 procent (76 procent av kvinnorna och 79 procent av männen) har en stärkt ställning på arbetsmarknaden.

¹ Deltagarredovisning, underlag från SCB med brytdatum 2019-12-31.